

Meines
Holla &
Partners

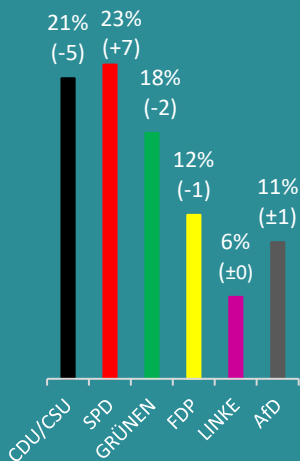
MH&P WAHL-BRIEFING

BONDS DAGVERKIEZINGEN 2021 | EDITIE 2: TOEKOMST VAN HET SPOOR

De campagne voor de Bondsdagverkiezingen van 26 september 2021 is volop aan de gang en de SPD is de CDU/CSU voor het eerst in 15 jaar voorbijgestreefd in de peilingen. Ondertussen zet vakbond GDL met haar stakingen het debat over het spoor en de rol van Deutsche Bahn (DB) daarbinnen op scherp. Welke plannen hebben de vier partijen waarvoor regeringsdeelname na 2021 realiteit zou kunnen worden? Welke broodnodige investeringen in infrastructuur zijn gepland? Rondom de Duitse stembusgang analyseert Meines Holla & Partners (MH&P) de verkiezingsprogramma's van de CDU/CSU, de SPD, de Groenen en de FDP. In deze editie: *de toekomst van het spoor*.

Peilingen (FORSA)

31-8-'21 t.o.v. vorige
WAHL-Briefing 3-08-'21

Deutschlandtakt

Het BMVI waardeerde vorige week alle projecten voor het *Deutschlandtakt* tot de hoogste categorie op haar prioriteitenlijst, het BVWP. Het *Deutschlandtakt* is het plan van de Bondsregering om de grote steden **vanaf 2030 elke 30 of 60 minuten te verbinden** – onder het mom 'eerst het spoorboekje, dan de infrastructuur'. Problematisch zijn de gigantische investeringen die met de projecten gemeoid zijn. Actueel is er **jaarlijks €1,5 miljard** begroot voor nieuwe projecten; de **investeringsopgave** van het *Deutschlandtakt* is **zeker €108 miljard** (prijsspeil: 2015).

Nachttreinen

Deutsche Bahn heeft sinds enkele jaren geen nachttreinen meer en plant deze ook niet te kopen, liet de Bondsregering (CDU/CSU en SPD) recent nog weten. In de verkiezingsprogramma's komen nachttreinen echter vaak voor: CDU/CSU noemt ze **onderdeel van de mobiliteitsmix van de toekomst**, de SPD en de Groenen willen snelle **nachttreinverbindingen met Europese hoofdsteden**. De link met de plannen van de Bondsregering om de Trans Europ Express (TEE 2.0) nieuw leven in te blazen, wordt in de verkiezingsprogramma's niet gelegd.

#duitslandkiest2021

www.meinesholla.nl

Toekomst van het spoor

Spoor als ruggengraat

Aan grote woorden over treinen en spoorinfrastructuur geen gebrek in de verkiezingsprogramma's. Van 'recordinvesteringen' (CDU/CSU), via een *Europatakt* (SPD) tot een verdubbeling van de reizigersaantallen in 2030 (Groenen): alle partijen zien een grote rol voor de trein weggelegd.

De partijen gaan in hun programma's vrijwel niet in op concrete trajecten. Bedragen worden nauwelijks genoemd. Wel wordt veelvuldig verwezen naar de plannen uit het *Deutschlandtakt*.

CDU/CSU

Voor de CDU/CSU is mobiliteit een 'uitdrukking van individuele vrijheid'. Daarom wil de partij 'recordinvesteringen in infrastructuur' voortzetten om het spoor klaar voor de toekomst te maken, mede door elektrificatie en digitalisering (ETCS). Daarbij zijn het *Deutschlandtakt* en alle trajecten die dat mogelijk moeten maken leidend. Ook spoorverbindingen in heel Europa moeten beter, overdag én 's nachts, want de **nachttrein** is onderdeel van de 'mobiliteitsmix van de toekomst'.

De modal shift is voor de christendemocraten in het goederenvervoer van belang om de snelwegen te ontlasten en de klimaatdoelen te behalen.

SPD

De sociaaldemocraten willen in **2030** het 'modernste en klimaatvriendelijkste' verkeerssysteem van Europa hebben. Daarbij staat een 'mobiliteitsgarantie' centraal: elk dorp moet op een klimaatneutraal of aangesloten worden en een 365-ticket wordt ingevoerd: een jaarkaart voor het ÖPNV (lokale ov) à €1,- per dag. Verder moet elke stad een IC/ICE-aansluiting krijgen.

Het *Deutschlandtakt* moet uitgebreid worden met een **Europatakt**: met (nacht)treinen door heel Europa, die aantrekkelijker zijn dan vluchten.

Betekenis voor Nederland

Het staat buiten kijf dat de nieuwe Bondsregering – van welke kleurcombinatie ook – zal blijven investeren in het spoor. Het valt op dat alle partijen het thema internationaal treinverkeer aanstippen in hun programma. De Nederlandse wens tot **beter grensoverschrijdend vervoer** met Duitsland en in Europa sluit aan bij de wensen van Duitse politieke partijen. De grote uitdaging voor Duitsland en Nederland zal zijn om voortvarend te blijven werken aan infrastructuur en op **korte termijn** successen te boeken in het grensoverschrijdend spoorvervoer door **verbeteringen in materieel en dienstregeling**.

Bündnis 90/Die Grünen

Het woord **mobiliteitsgarantie** staat ook bij de Groenen centraal. De partij wil mobiliteit zodanig inrichten dat niet langer de auto, maar de mens in het midden staat. Met dat in het achterhoofd wil de partij ook het *Bundesverkehrswegeplan (BVWP) volledig herzien*.

De partij wil tot en met 2035 maar liefst **€100 miljard extra** uitgeven aan spoorinfrastructuur en stations. Daarmee wil de partij bouwen aan de doelen uit het *Deutschlandtakt*, met de toevoeging van meer HSL- en nachttreinen. Zo moeten veel vluchten overbodig gemaakt worden. Ook moet de Bondsbijdrage voor regionaal ov (**Regionalisierungsmittel**) omhoog.

DB vervult in de plannen van de Groenen een belangrijke rol en moet daarom integraal blijven bestaan. Om het spoor aantrekkelijker te maken, ook voor goederenverkeer, wordt ingezet op elektrificatie en digitalisering en een hogere CO2-prijs.

FDP

De FDP, die net zoals de Groenen een oogje hebben op het Verkeersministerie, formuleert de plannen abstracter. Wel is de partij helder over de toekomst van DB. Om het spoor efficiënter te organiseren en de concurrentie te bevorderen zien de liberalen graag dat DB opgesplitst wordt en **alleen DB Netz in publieke handen** blijft. Het verlagen van de gebruikskosten voor het spoor (de *Trassenpreise*) moet daar ook aan bijdragen.

Meer innovatie en digitalisering moeten, in combinatie met minder bureaucratie en efficiëntere planningsprocedures, investeringen in spoorinfrastructuur een boost geven. De partij maakt geen verwijzing naar het *Deutschlandtakt*. Wel pleit het voor het **beter verbinden van Europese metropolen** en meer investeringen in infrastructuur en lokaal ov. Verder willen de liberalen door middel van het uitbreiden van de CO2-prijs naar de verkeerssector de *modal shift* richting het spoor stimuleren.